

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

sp. zn.: OLP/7092/2020
Bratislava, 09.09.2020

Opatrenie **Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky** **pri ohrození verejného zdravia**

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa § 5 ods. 4 písm. j) a k) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 nariaďuje podľa § 48 ods. 4 písm. c), d) a e) zákona č. 355/2007 Z. z. a § 7 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov tieto

opatrenia:

A) S účinnosťou od 10. septembra 2020 do odvolania sa všetkým prevádzkovateľom nariaďuje podľa § 48 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. dodržiavať nasledovné hygienické opatrenia:

- vstup a pobyt v prevádzke (vo vonkajších aj vnútorných priestoroch) umožniť len osobám s prekrytými hornými dýchacími cestami (rúško, šál, šatka); táto povinnosť sa nevzťahuje na čas potrebný na konzumáciu nápojov a pokrmov,
- pri vchode do prevádzky aplikovať dezinfekciu na ruky alebo poskytnúť jednorazové rukavice,
- na všetky vstupy do prevádzky viditeľne umiestniť oznam o povinnosti dodržiavať vyššie uvedené hygienické opatrenia,

- vykonávať časté vetranie priestorov prevádzky a pravidelne vykonávať dezinfekciu dotykových plôch, kľučiek, nákupných vozíkov a košíkov, používaných prístrojov, nástrojov a pomôcok, na dezinfekciu použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom,
- potravinárske predajne, prevádzky zariadení spoločného stravovania, vrátane stánkov s rýchlym občerstvením a iným ambulantným predajom potravín, pokrmov a nápojov musia klásť dôraz na zabezpečenie pravidelného a účinného čistenia a dezinfekcie, ktoré sa musí vykonávať dôkladne v rámci denného sanitačného režimu prevádzky a v rámci prijatých a zavedených zásad správnej hygienickej praxe podľa nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady č. 852/2004 o hygiene potravín,
- odporúča sa zachovávať odstup v radoch osôb minimálne 2 m,
- odporúča sa, aby počet zákazníkov v prevádzke v jednom okamihu neprekročil koncentráciu jeden zákazník na 10 m² z predajnej plochy prevádzky určenej pre zákazníkov, táto podmienka sa nevzťahuje na deti; odporúča sa dodržiavať odstup medzi jednotlivými zákazníkmi minimálne 2 metre; v prevádzkach verejného stravovania sa odporúča dodržať odstup 2 metre medzi stolmi v zariadení určenými pre zákazníkov.

V záujme zabezpečenia kvality ovzdušia v budovách sa odporúča:

- v priestoroch všetkých prevádzok, pokiaľ to prevádzkové a hygienické podmienky umožňujú, často a intenzívne vetrať, prednostne prirodzeným vetraním prostredníctvom otvorených okien (aj v budovách s núteným vetraním),
- pri zabezpečovaní vetrania vzduchotechnickým zariadením sa odporúča zvýšiť výmenu vzduchu vo všetkých priestoroch a zabezpečiť jeho trvalý chod,
- vzduchotechniku nastaviť na nominálny prietok vzduchu cca 2 hodiny pred začiatkom prevádzky a nastaviť na nižší prietok vzduchu cca 2 hodiny po skončení prevádzky; v čase, keď budova nie je používaná, nevypínať vetranie, ale ho udržiavať v prevádzke pri nižšom prietoku vzduchu,
- ak bola vzduchotechnika počas posledných dvoch mesiacov mimo prevádzky, odporúča sa zabezpečiť vetranie priestorov vzduchotechnickým zariadením minimálne 24 hod. pred otvorením prevádzky,
- vyhnúť sa otváraniu okien na toaletách, ak sú odvetrávané núteným vetraním,
- nepoužívať rotačné výmenníky tepla alebo sa uistiť, že nevykazujú netesnosti, ktoré by umožňovali prienik odpadového vzduchu do privádzaného vzduchu,
- prepnúť recirkulačné jednotky na 100 % prívod vonkajšieho vzduchu, ak je to technicky možné,
- nepoužívať čističky vzduchu, ktoré nemajú HEPA filter,
- využívať všetky možnosti podtlakového odvetrávania (ventilátory) v sále, na toaletách aj v kuchynských priestoroch,

- pravidelnú výmenu a údržbu filtrov vykonávať pomocou bežných ochranných opatrení vrátane ochrany dýchacích ciest.

Prevádzky verejného stravovania sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- vykonávať dezinfekciu stolov a dotykových plôch po každom zákazníkovi (vrátane úchopových častí stoličiek a kresiel),
- ak sa používa stolový riad (taniere, príbory, poháre) je potrebné zabezpečiť jeho umývanie podľa požiadaviek uvedených v § 9 ods. 4. písm. g) vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z.; pri ručnom umývaní kuchynského riadu sa odporúča pridať pred opláchnutím kuchynského riadu dezinfekčný prostriedok vhodný na daný účel,
- obsluhujúci personál používa tvárové rúška a medzi obsluhou jednotlivých stolov vykonáva dezinfekciu rúk,
- príbor nesmie byť voľne dostupný pre zákazníkov na stoloch, ale má byť prinesený personálom k pokrmu zabalený do papierovej servítky,
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- vykonávať dezinfekciu hygienických zariadení každú hodinu.

Prevádzky taxislužieb prepravujúcich osoby sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- vodič musí mať vhodným spôsobom prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka),
- odporúča sa cestujúcim sedieť na zadných sedadlách,
- odporúčame zabezpečiť vhodné oddelenie priestorov vodiča od priestoru pre pasažiera, zabraňujúce voľnému prieniku aerosólu medzi týmito priestormi,
- vykonať dezinfekciu priestorov pre zákazníkov a to po každom zákazníkovi dezinfekčným prostriedkom s virucídny účinkom.

Prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- zamestnanci musia mať vhodným spôsobom prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka),
- upraviť časový harmonogram prevádzky tak, aby medzi jednotlivými zákazníkmi bol vždy priestor na upratanie a dezinfekciu pracovného miesta (pracovné stoly, kreslá, umývadlá, vanička na nohy),
- dezinfekciu vykonávať po každom zákazníkovi dezinfekčným prostriedkom s virucídny účinkom,
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- ochrana dýchacích ciest zákazníkov sa v nevyhnutnom čase nemusí použiť pri úkonoch ktoré to neumožňujú (ošetrovanie tváre, strihanie, umývanie vlasov).

Prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo - wellness sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- zamestnanci musia mať vhodným spôsobom prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka),
- vo všetkých priestoroch musí byť pre zákazníkov k dispozícii dezinfekcia a jednorazové papierové utierky,
- pravidelne vykonávať dezinfekciu dotykových plôch (napr. kľučky, madlá, úchyty, kreslá, ležadlá, vodovodné batérie, skrinky, používané prístroje, nástroje a pomôcky), na dezinfekciu použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom,

Prevádzky zariadení fitness centier sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- zamestnanci musia mať vhodným spôsobom prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka),
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- v prevádzkach je potrebné zvýšiť frekvenciu upratovania, čistenia a dezinfekcie dotykových plôch (napr. kľučky, rukoväte, úchyty, vodovodné batérie, skrinky, používané športové náradie a pomôcky), na dezinfekciu použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom.

Prevádzky umelých kúpalísk a prírodných kúpalísk sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- pred obnovením prevádzky umelého kúpaliska sa musia bazény bez recirkulácie vypustiť, mechanicky vyčistiť, vydezinfikovať prostriedkami s virucídnymi účinkami a napustiť novou vodou. Pri bazénoch s recirkuláciou sa musí prečistiť celý objem vody na recirkulačnom zariadení. Vyčistiť a vydezinfikovať prostriedkami s virucídnymi účinkami sa musí technické príslušenstvo bazénov vrátane rozvodov a recirkulačných zariadení. Dezinfekcia musí zahŕňať dostatočné postupy na likvidáciu mikrobiologického znečistenia vrátane legionel (napr. termodezinfekciu),
- prevádzka bazéna môže byť obnovená iba na základe vyhovujúceho výsledku analýzy kvality vody na kúpanie,
- pri vstupe na kúpalisko sa aplikuje zákazníkovi dezinfekcia na ruky,
- pri úprave bazénovej vody sa musia používať osvedčené technologické postupy. Obsah voľného chlóru a iných vedľajších produktov dezinfekcie sa udržiava pri hornej hranici povolených limitných hodnôt podľa platnej legislatívy pre umelé kúpaliská. Frekvencia prevádzkovej kontroly týchto ukazovateľov sa zvýši na dvojnásobok,
- na umelých kúpaliskách sa zabezpečuje dostatočné vetranie; prednostne sa využíva prirodzené vetranie,

- na voľných oddychových plochách sa odporúča dodržiavanie odstupu medzi jednotlivcami alebo členmi skupín či domácností najmenej 2 m,
- na kúpaliskách je potrebné zabezpečiť nefunkčnosť pitných fontánok,
- na kúpaliskách je potrebné zvýšiť frekvenciu upratovania, čistenia a dezinfekcie (prípravkami s virucídnymi účinkami) plôch, priestorov, športových pomôcok a zariadení kúpalísk. Zintenzívniť je potrebné najmä čistenie často dotýkových povrchov (toalety, dvere, stoly, sedadlá, operadlá, zábradlia),
- pri prevádzke bazéna pre dočatá a batol'atá musí byť zabezpečený dostatočný časový interval pre dezinfekciu používaných priestorov, ktorá sa vykoná prípravkami s virucídnymi účinkami po každej skupine kúpajúcich,
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami.

Prevádzky akvaparkov a kúpalísk sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- zabezpečiť, aby sa v prevádzke súčasne nezdržiavalo viac ako 1000 zákazníkov,
- prevádzkovateľ musí byť v každej chvíli schopný preukázať počet osôb aktuálne sa nachádzajúcich v prevádzke.

Prevádzky autoškôl a iných registrovaných osôb pre vykonávanie kurzov povinnej základnej kvalifikácie a pravidelného výcviku sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- vodič a inštruktor musia mať vhodným spôsobom prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka),
- po každom výcviku vedenia vozidla a výcviku na trenažéri, musí byť interiér vozidla, najmä volant a rýchlostná páka, vydezinfikovaný dezinfekčným prostriedkom,
- pri výcviku zameranom na vedenie motorových vozidiel skupín A (motoriky) musí mať každý z frekventantov tohto kurzu vlastnú prilbu a príslušné ochranné pomôcky, ktoré sa pri takomto výcviku pri vedení tohto typu vozidla používajú (napr. ochranné rukavice).

Prevádzky divadelných, hudobných, filmových a iných umeleckých predstavení sú súčasne povinné dodržiavať nasledovné:

- zabrániť vstupu na miesto umeleckej činnosti výkonným umelcom a účinkujúcim pri nakrúcaní audiovizuálneho diela alebo výrobe programu, ak sa u nich meraním zistí telesná teplota nad 37,2 °C,
- odporúča sa obmedziť predaj vstupeniek tak, že medzi obsadenými miestami ostane jedno miesto neobsadené, pričom sekvencia obsadenia miest by v radoch alternovala.
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- vykonávať dezinfekciu hygienických zariadení každú hodinu,

- pred každým predstavením vykonávať dezinfekciu dotykových plôch (kľučiek, držadiel, pultov).

Prevádzky obchodných domov v zmysle § 2 ods. 4 písm. k) zákona č. 377/2004 Z. z. sú súčasne povinné:

- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- vykonávať dezinfekciu hygienických zariadení každú hodinu,
- v priestoroch určených na konzumáciu pokrmov alebo nápojov platia podmienky pre prevádzky verejného stravovania.

B) S účinnosťou od 10. septembra 2020 do odvolania sa podľa § 48 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám zakazuje usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy v exteriéroch v jednom okamihu v počte nad 1000 osôb alebo v interiéroch v jednom okamihu v počte nad 500 osôb.

Výnimku z tohto zákazu majú hromadné podujatia, ktorých všetci účastníci budú v dobe začiatku hromadného podujatia disponovať negatívnym výsledkom testu na ochorenie Covid-19 nie starším ako 12 hodín.

Pri usporadúvaní hromadných podujatí je potrebné dodržiavať nasledovné povinnosti:

- vstup a pobyt v mieste hromadného podujatia umožniť len s prekrytými hornými dýchacími cestami (napríklad rúško, šál šatka),
- vykonávať častú dezinfekciu priestorov, hlavne dotykových plôch, kľučiek podláh a predmetov,
- hygienické zariadenia musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- zaistiť pri vstupe do budovy dávkovače na alkoholovú dezinfekciu rúk a dezinfikovať si ruky, resp. zabezpečiť iný adekvátny spôsob dezinfekcie rúk,
- zabezpečiť pri vstupe do budovy oznam o povinnosti, že v prípade vzniku akútneho respiračného ochorenia (napr. horúčka, kašeľ, nádcha, sťažené dýchanie) je osoba povinná zostať v domácej izolácii,
- zverejniť na viditeľnom mieste oznam s informáciou:
 - ak sa u osoby prejavia príznaky akútneho respiračného ochorenia, je potrebné telefonicky kontaktovať svojho ošetrojúceho lekára a opustiť miesto hromadného podujatia,
 - zákaz podávania rúk,
- pri účasti na verejnom hromadnom podujatí a pri príchode a odchode z priestorov

hromadného podujatia sa odporúča dodržiavanie rozostupov 2 m medzi osobami, to neplatí pre osoby žijúce v spoločnej domácnosti, partnerov, osoby vykonávajúce športovú činnosť, umelcov vykonávajúcich umeleckú činnosť, osoby usadené v hľadisku podujatí, osoby školiace voči osobám školeným, a iné osoby, ak z účelu hromadného podujatia vyplýva, že tento rozostup medzi zúčastnenými osobami nie je možné dodržať,

- v prípade sedenia sa odporúča zabezpečiť sedenie s výnimkou osôb žijúcich v jednej domácnosti tak, že medzi obsadenými miestami ostane jedno miesto neobsadené, pričom sekvenciu obsadenia sedadiel odporúčame v radoch alternovať,
- zabezpečiť dostatočné vetranie priestorov,
- organizátor musí byť v každej chvíli schopný preukázať počet osôb aktuálne sa zúčastňujúcich na hromadnom podujatí,
- podmienky sa príslušne aplikujú aj na hromadné podujatia organizované v exteriéri,
- v prípade hromadných podujatí organizovaných v exteriéri je organizátor povinný vyhradiť priestor hromadného podujatia a vyznačiť jeho vstup a výstup.

Na výkon bohoslužieb, prvého svätého prijímania, sviatosti birmovania, pohrebného obradu a sobášneho obradu, vrátane ich civilných verzii sa súčasne vzťahujú nasledovné povinnosti:

- vstup a pobyt v kostole alebo v obdobných náboženských priestoroch umožniť len s prekrytými hornými dýchacími cestami (napríklad rúško, šál, šatka),
- pri vchode do kostola alebo do príslušných priestorov aplikovať dezinfekciu na ruky alebo poskytnúť jednorazové rukavice,
- odporúčame zabezpečiť sedenie mimo osôb žijúcich v jednej domácnosti tak, že medzi obsadenými miestami ostane jedno miesto neobsadené, pričom sekvenciu obsadenia sedadiel odporúčame v radoch alternovať,
- dodržiavať respiračnú etiketu (kašľať, kýchať do vreckovky, resp. do lakťového ohybu), nepodávať si ruky,
- z obradov úplne vylúčiť osoby, ktoré majú nariadenú karanténu alebo akékoľvek príznaky respiračného infekčného ochorenia,
- pokiaľ je to možné usporadúvať v nedeľu osobitne bohoslužby pre osoby staršie ako 65 rokov a pre osoby v rizikových skupinách,
- dezinfikovať použité bohoslužobné a iné predmety,
- pred rozdávaním svätého prijímania, posvätených chlebov, agapé si musí rozdávatel dezinfikovať ruky. Pri prijímaní sa odporúča prednostne podávanie chleba na ruku. V prípade kontaktu rozdávatel'a s ústami veriaceho, si musí rozdávatel zakaždým vydezinfikovať ruky. Zároveň je potrebné nepoužívať obrady pitia z jednej nádoby (napr. pitie z kalicha viacerými osobami ako jednou, vrátane kňazov, diakonov a pod. Z kalicha môže piť vždy iba jedna osoba (napr. predsedajúci liturgii),

- odporúčame, aby sa ruky sa nepodávali (znak pokoja je možné nahradiť úklonom alebo gestom úsmevu),
- odporúčame v priestoroch, kde sa vykonávajú obrady odstrániť nádoby s vodou (napr. sväteničky),
- vykonávať častú dezinfekciu priestorov, hlavne dotykových plôch, kľučiek podláh a predmetov.

Tento zákaz sa nevzťahuje na zasadnutia a schôdze štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a zasadnutia (schôdze), ktoré sa uskutočňujú na základe zákona. Súčasne sa ukladá povinnosť pri konaní ich zasadnutí a schôdzí:

- zabezpečiť pri vstupe do budovy oznam o povinnosti, že v prípade vzniku akútneho respiračného ochorenia (napr. horúčka, kašeľ, nádcha, sťažené dýchanie) je osoba povinná zostať v domácej izolácii,
- zaistiť pri vstupe do budovy štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy dávkovače na alkoholovú dezinfekciu rúk a dezinfikovať si ruky, resp. zabezpečiť iný adekvátny spôsob dezinfekcie rúk,
- zabezpečiť nosenie ochranných rúšok osobami pohybujúcimi sa v objekte štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy,
- hygienické zariadenia prevádzky musia byť vybavené tekutým mydlom a papierovými utierkami,
- zverejniť na viditeľnom mieste oznam s informáciou:
 - ak sa u osoby prejavia príznaky akútneho respiračného ochorenia, je potrebné telefonicky kontaktovať svojho ošetrojúceho lekára a opustiť pracovisko,
 - pravidelne si umývať ruky mydlom a teplou vodou, následne ruky utierať do jednorazových papierových obrúskov,
 - zákaz podávania rúk;
- zabezpečiť dostatočné vetranie priestorov,
- zabezpečiť pravidelnú dezinfekciu všetkých kontaktných priestorov, najmä dotykových plôch (napr.: kľučky, zábradlia, výťahy) a všetkých kontaktných predmetov (napr.: pracovný stôl, klávesnica, telefóny, prenosné média, myš) dezinfekčným prostriedkom s virucídnym účinkom.

C) Na základe epidemiologickej situácie v regióne môže v prípade potreby vydať podľa § 48 zákona č. 355/2007 Z. z. dodatočné opatrenia regionálny úrad verejného zdravotníctva príslušného územného obvodu v rámci svojej územnej pôsobnosti .

Nadobudnutím účinnosti tohto opatrenia sa ruší opatrenie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OLP/6849/2020 zo dňa 28.08.2020.

Odôvodnenie

Vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počnúc dňom 12.03.2020 od 6:00 hod. mimoriadnu situáciu z dôvodu ohrozenia verejného zdravia. Generálny riaditeľ Svetovej zdravotníckej organizácie vyhlásil dňa 11. 3. 2020 pandémie ochorenia COVID-19.

Ochorenie COVID-19 patrí medzi respiračné nákazy a šíri sa primárne vzdušnou cestou pri kašľaní, kýchaní alebo rozprávaní. Pre epidemický proces sú charakteristické tri základné podmienky, ktorých existencia je nevyhnutná pre uskutočnenie procesu a to prítomnosť prameňa pôvodcu nákazy, uskutočnenie prenosu pôvodcu nákazy a prítomnosť vnímavej osoby. Prijímaním účinných protiepidemických opatrení možno proces šírenia nákazy eliminovať až zastaviť. Medzi kľúčové opatrenia v boji proti šíreniu ochorenia COVID-19 v populácii patrí okrem dodržiavania respiračnej hygieny, dištančných opatrení, prekrytia horných dýchacích, obmedzenie zhromažďovania osôb a obmedzenie poskytovania vybraných služieb.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v nadväznosti na zhoršenie epidemiologickej situácie spôsobené zvýšeným počtom pozitívne testovaných osôb na ochorenie COVID - 19 v Slovenskej republike vydal vyššie uvedené opatrenie, ktorým prevádzkovateľom prevádzok a organizátorom hromadných podujatí uložil povinnosť dodržiavať protiepidemické opatrenia. Cieľom tohto opatrenia je realizovať ďalšie potrebné kroky vedúce k zabráneniu explozívneho šírenia ochorenia, predchádzať zvyšovaniu smrtnosti a v neposlednom rade i možnému preťaženiu zdravotného systému Slovenskej republiky. Jednotlivé krajiny vo svete prijímajú podobne ako Slovenská republika adekvátne protiepidemické opatrenia na zastavenie pandémie COVID-19 a na zmiernenie jej dopadov na populáciu.

Nerešpektovanie opatrenia je správnym deliktom podľa § 57 ods. 33 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., za ktorý príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva uloží pokutu podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. vo výške do 20.000 eur.

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky